

LA BANDERA CATALANA

SETMANARI CATALÀ IL-LUSTRAT

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

En Barcelona portat a domicili.	4	raïls trimestre.
Fera de Barcelona, enviat.. . . .	6	» »
Número sol.	2	cuartos.
Número atressat, comprat a la Administració..	2	»

Los suscriptores de fuera de Barcelona deberán enviar por adelantado el importe de las suscripciones en sellos de franqueo.

REDACCIÓ

Carrer del Hospital, número 141, pis 2.

ADMINISTRACIÓ

Carrer de la Cera, número 51, baixos.

Las cartas que no s' hajan rebut lo dijous al matí no serán contestadas fins la setmana següent.

Antiga fatxada de l' Iglesia de Sant Miquel en Barcelona.

SUMARI.

Fatxada de la iglesia de Sant Miquel en Barcelona, per *Joseph Fiter & Inglès*.—La vida d' un geni, (acabament), per *Lluís B. Nadal*.—Lo llibre del cor meu, (bibliografia), per *R. F. y D.*.—Poesias. — Cant d' amor, per *E. Franco*.—Sonet, (traducció), per *Oto Graumart*.—Curiositats. — Novas. — Varietats. — Advertencies. — Correspondencia.

LA FATXADA DE LA IGLESIA DE SANT MIQUEL

EN BARCELONA.

Fa pochs anys, quant lo histiu anaba á la posta, y quant lo vent de la tardor sacudia las ricas vestimentas dels frondosos arbres, un jorn d' Octubre, eixí del pit dels catalans un crit d' indignació, ¡crit aufegat en mal' hora per la ignorancia y la violencia! ¡Acababa de decretarse lo enderrocament d' un del bons monuments arquitectónichs de Barcelona! Lo que 'l temps havia respectat ho destruhian los homens. Y... un núvol de pols cubrí ben prompte los richs detalls de la fatxada de Sant Miquel.

Tots vosaltres, com á bons fills de Catalunya, deureu retindre encara en vostra pensa la recordança d' aquella rica página del art catalá, página que si 's va fer desapareixer d' un lloch, brotá en un altre, gracias á las gestions fetas per ilustradas personas, gloria y lligítim orgull de la terra.

Correspón al istil del renaixement, y 'l conjunt es de lo més original y de bon efecte que demanars' puga, gracias á sos ben acabats detalls, y á la colocació de las esbeltas figuras dels ángels que s' aixecan á cada costat de la ojiva-hornacina central, que cobeija á l' arcàngel.

Mòlt bonas descripcions s' han fet d' aquella joia, y entre ellas sobresurten las degudas á la erudita ploma de mos il·lustres amichs los senyors Puiggarí y Balaquer (Andreu), á las que remeto á mos llegidors, ja que jo no puch aspirar may á fer sentir lo qu' ellas fan sentir, ni á

que campeiji en mos mal forjats escrits, l' erudició qu' allí campeija.

Lo temple de Sant Miquel, era ja temple dels gentils, avans que fos convertit en iglesia católica. Sobre quin era lo Dèu que 's veyia allí adorat, no están encara d' acort las opinions, si bè sobrepuja la de que era Neptuno, puig aquesta divinitat 's veyia dibuixada en un mosáich, qu' ocupaba gran part del paviment del temple, y qu' avuy está soterrat y cubert per una baixa volta.

Ja iglesia católica, va enfonsarse la nau en 1147, sens causar cap desgracia, y segons la tradició 'ns conta, reunits los parroquians pera veurer de reedificarla, s' apareixé un artista desconegut, de bellesa angelical, y oferí construírla de nou ajudat per treballadors y medis qu' ell degué proporcionar-se. Sis mesos durá la construcció de l' obra, y acabada aquesta, sens mancarhi ni 'ls signes de la consagració, desaparegueren los obrers, y lo bisbe de Barcelona, com lo poble, proclamá ben alt lo cas succehit. Encar que habenthi fet algunas restauracions de no mòlt bon gust, era 'l temple de Sant Miquel digne de conservar-se per las cendras que tancaba, per sa historia, per las bellesas artísticas que guardaba, y sobre tot, per recordar al poble los fets qu' en ell succehit havian. En ell es fama que, quant Felip V sitiá á l' invicta Barcelona en 1713, los capitans catalans juraren defensar la plassa fins á morir. ¡Y 'ls fets de tant preu no s' han tingut en compte, y una plassa desempedrada y... un lloch d' inmundicia, recordan lo monument caigut! ¡Quin efecte 't faria, poble, lo veurer insultat, menysprehuat, assassinat per una turba d' ignorants, de perversos, un pobre vellet, veterano de la guerra dels francesos? ¡Es un héroe! dirau, no 'l mateu ¡visca Dèu! no deshonorém á nostra patria. Pensa ara lo efecte que deu causarte lo veurer com se fan desapareixer un á un los més preuhats monuments, plens tots ells de bons y gloriosos recorts com lo veterano de que vos hi parlat.

Pénsaho bè. No t'oblidis que tots ells recordan las proesas dels tèus pares, y ¡ay del fill que menysprea la memoria dels que li han donat lo sér!

JOSEPH FITER & INGLÉS.

LA VIDA D' UN GÉNI

(ACABAMENT).

¿Y qué 'n feya 'l géní en tal tribulació, éll que 'n veyá á sobre l'immensa responsabilitat d' haver portat á aquells homes á una mort segura? ¿L' havia, pot ser, abatut la desgracia? No; que són cor n' alentava la fe santa.

Mes sos companys s' amotinaren y volgueren, ab sanya, acabar ab éll.

Lo géní sofocá 'l motí ab sa veu de tró y 'ls diguè ab accent enérgich:

—Si al cap de tres dias no veyeu apareixer la terra que vos hi promés tantas voltas, feu de mí lo que millor vos plasqui.

Y nasquè 'l primer jorn y 'l sol estenguè sos raigs sobre de l' aigua. Recorreguè sa carrera y á sa llum resplandenta no 's vegè la terra.

Y la nit vingué y 'n torná la aubada. Y lo sol torná á eixir y 's ponguè altra volta y la desitjada terra no pareixia.

Y torná la nit, nit de brumas y tristesa, l' última, pot ser, del gran géní. Llargas horas d' agonía passava en còberta mirant per si entre las tenebras podia divisar la terra salvadora.

Mes la desesperació no s' havia apoderat de la seva ànima, perque la fe, la fe santa són cor encara n' alentava.

Y entretant las estrellas ne brillavan ab llum débil y 'n seguian sa carrera; y 'l murmuri de las ones y 'l vent que empenyia la galera ne feyan imponent l' escena.

Y 'n sortiren los primers raigs de l' au-

rora, y 'l sol del tercer dia n' apareguè resplandent en l' hermòs zénit.

La galera corria portada pel vent ab seguida martxa.

De prompte surt del cor del géní un crit d' alegría y senyala un punt sobre las ones.

Y..... ¡oh, ditxa! aquell punt n' era la terra, n' era l' isla salvadora.

Aquells homes, que moments antes volian inmol·lar al géní, se postraren á sas plantas demanantli 'l perdó de sas ofensas. Y éll los perdoná de grat, perque en aquell cor, que sols la fe alentava, no hi podia cábrer la venjança.

Y entretant la galera, corrent com fúria del abisme, n' arribava á las platjas de l' ignorada terra.

La senyera espanyola ondejá bèn prompte en las altas crestas de un mon perdut en l' immens Occéan' ahont hi brillava pura la naturalesa; ahont tot era rich, tot era pródich; ¡allá n' hi havia de minas d' or y plata! ¡allá 'n creixian d' arbres y fruyterars que gegants semblavan! Las aigües de sos caudalosos rius ne regavan la planura, y las ones de sos mars ne banyavan la platja.

¡Oh, flors que nasquéreu en las hermosas platjas que 'n besa 'l mar de Toscana, orgullosas podeu estar del géní que formáreu, qu' éll os ha trobat la terra mès digna de vosaltres, perque allá no hi han passat los guerrers d' Aníbal, ni 'ls cavallers de Roma, l' host maluada d' Atila no ha trepitjat sa alfombra de verdura, ni 'ls bárbres de Germania han passat may per la benaventurada terra!

Lo géní y sos companys tornaren á Espanya carregats de riquesas que 'n féren present á la gran reina. Llavors la fama feu célebres sos noms, mes al cap d' alguns anys foren oblidats sos sacrificis y 'l gran géní morí ignorat en trista cambra.

Sobre sa tomba no hi haguè cap corona de llorer, ni cap estatua de márbre s' alsá á sa memoria. ¡Sols las flors que lo formaren rodejaren la fossa y las perlas

que d' ellas se desprenen en la matinada,
diu que són las llàgrimes ab que ploran
sa mort trista y malhaurada!

LLUIS B. NADAL.

BIBLIOGRAFIA

LO LLIBRE DEL COR MEU,

PER DON FRANCESCH PELAY BRIZ.

(Mestre en Gay saber.)

Quant fòu mort lo combregaren, diu lo poble, y quasi bè podria aplicarse aixó al present article, que hauriam publicat avans, si 'ns haguès sigut possible ferho; mes també diu un altre adagi que may es tart quant arriba, y aixís, donchs, mès que sia mòlt per damunt, dirém alguna cosa de la publicació, qual títol serveix per lo present article.

Lo llibre del cor meu es un aplech de poesías amorias de bona mena, no sols per las qualitats literarias que 'l adornan, sino també perque en ell no 's canta l' amor sensació, sino l' amor sentiment, pus, com diu l' autor,

es en lo cel hònt niuhan
los amors del poeta!

Rumbejant una destresa admirable, agafa tots los metres y 'n fa bellas combinacions, des del sever estramps fins á lo mès lírich que puga esmagnarse; y aixís, prenent l' amor des de sa naixensa, passant per las vías de l' incertitut, de la gelosía y dels contratemps, ve á finir en aquell estat de dòlsa pau, que li fa dir:

Envellirém tots dos, m' aymia,
sense remey envellirém,
y de las flors que ara floreixen
los fruits llavors replegarém.
Vindrá la nèu, després las tendras

de joventut, frescas aubors,
dolça será nostra vesprada
si han estat purs nostres amors.

Forman lo gran nombre ordenat d' estas poesías un veritable poema del amor,

En duas sorts poden dividirse las obras d' aquest llibre: en poesías íntimas y en poesías artizadas. Las primeras semblan esser expressions juvenívolas, que, no havent menester altres galas que las que en sí portan, han brollat com la flor boscana ó 'l cant del aucell; las segonas creyém fillas de recorts que en altre temps no tinguè esma són autor pera traduhir al llenguatge del art, fins que havent feta coneixensa ab altres poetes antichs y moderns, pren coratje, y es quant diu:

Oh, vèsten seny! Mòn cos al cor se dona.

Amor jo cerco, y ell amor me porta;
escalf ell puja á mas bessonas galas;
per la dels ulls tant perillosa porta
l' encís hi entra ab resplendent corona;
oh encís que tot ab ilusions ho esmaltas!

¿No es cert qu' esta manera de fer es mòlt parenta d' Aussias March? Y no hi ha cap estranyesa, sabent lo mòlt que coneix nostre mestre en gay saber al poeta valenciá, del quin, no fá gayres anys, va publicarne una edició. Mes, tant en unas poesías com en altrás, l' autor es rich y espontáneo, en una paraula, lo poeta es sempre poeta.

A cosa de la meytat del llibre, ha ficat un *entremig*, que dona nou caràcter á l' obra. Allí ja no es lo jove martirisat ó afalagat per l' amor; es l' home que justament indignat contra la falsesa d' altres homes, des de l' alsaria hont ell se trova respecte d' ells, llansa lo fel que posaren en són cor, fuetejantlos ab una sátira finíssima. Aquí 'n vá un trosset:

L' AMICH á l' Ombra.

¿Aquets llibres no són teus?

L' OMBRA.

M' ho sembla.

L'AMICH.

¿Y ells?

L'OMBRA.

Benehits,

que quant eran més petits
tots volian se' amichs mèus.
Deixémlos cantar, qu' es vell
aixó de l' ingràtitut.

Y en altre indret:

L'ENCONGIT.

Las delicias
d' aquest lloch te faran mal;
crian malestar mortal.

L'OMBRA.

Sempre 'm dús bonas notícias.

L'ENCONGIT s' en vá.

Aquest ab lo qui he encaixat
es un altre.

L'AMICH.

¿Bon amich?

L'OMBRA.

Per part de fora no dich...
Per part de dins, vas errat.

L'AMICH.

Crech que miras ab rezel
á tot hom' sense rahó.

L'OMBRA.

¿De tot hom' desconfiar? No.
Faig com lo fum, busco 'l cel.

Mès llarch ne parlariam, si no fos pel
curt espay de que dispossem, pus l' obra
s' ho mereix per tots conceptes. Es un
llibre de 223 pàgines en bon paper y ex-
celenta impressió, portant á la fi una
plana de música, corresponent á una de
las trovas contingudas en lo cos d' esta
publicació, que recomaném á nostres lle-
gidors.

R. T. y D.

POESIAS

CANT D' AMORS

(TRADUCCIÓ DE ANTONI DE TRUEBA).

A l' ombra d' un cirerè
várem sentarns' ella y jo;
comensí, d' amor tembrantne,
declarantli 'l meu amor,
y un aucell digué escoltantnos:
«¡ Aixó es un altre cançó! »

Aucellet que t' enutjares
al sentir lo meu ramor,
quan un cant d' amors alsaba,
comprehch molt bè lo teu dol...
¿Cóm pots tú, per bè que cantes,
cantar lo mateix que jo,
si tú ab lo bech tant sols cantas
y jo, aucell, canto ab lo cor?

E. FRANCO.

SONET.

(TRADUCCIÓ DE TORCUATO TASSO).

Aquell llabi gentil que ab ufanía
dols é infladet dos rosas trau enfora,
l' amor l' empeny ab intenció traidora
los besos á incitar ab sa ambrosia.

No fassau, aymadors, no, la folia
d' acostars' d' eixas rosas á la vora,
qu' espera entre ellas aquell áspid l' hora
d' obrirvos en lo cor ferida impia.

Jó, que prés en las trampas amorosas
signí, y las conech bè, vull avisarvos,
puig del vostre perill, jovenéts, peno.

Com las pomas de Tántalo, eixas rosas
vos fugirán després d' afalagarvos,
d' amor lo foch deixantvos y 'l veneno.

OTO GRAUMARTÍ.

Curiositats

L' Egipte, en sos millors temps, fôu famosa per lo estat d' avens en que 's trobava; així veyém que Tolomeo Filipator, maná construhir una nau monstruosa, que tenia 420 peus de llarch, per 56 d' ample y 72 de la quilla á la popa.

Tambè lo *Talamegos* deguè sa construcció al mateix monarca; tenia uns 320 peus de llarch per 45 d' amplaria.

Tot ell estava plé de bellas esculturas, qual descripció 'ns ha deixat un escriptor grech.

Los *Güebros* y *Sanabilas* tenian la costum de no dar sepultura als cadávres, y no podian enterrarlos ni cremarlos, de lo que sols n' eran excluits los reys, que eran enterrats en sepulcres oberts á la roca viva; aixís veyém los sepulcres del Gran Ciro, Rustam, l' *Hércules persa*, etc., á una altura de 100 peus.

EUDALT CANIBELL.

NOVAS

Lo diumenje passat tinguè lloch á Gracia, en lo salò del conegut farmacéutich senyor Vila, lo certámen poétich-literari que la societat *La Rata Pinyada*, acordá celebrar en una de sas darreras sessions.

Adornat convenientment lo salò y baix una numerosa y escullida concurrencia, doná principi á la festa lo senyor president del Consistori, don Joseph Vilamala, llegint un bonich y rahonat discurs que meresquè los aplausos de tots los concurrents. Acte seguit lo secretari, N' Enrich Franco, llegí tambè lo sèu discurs-memoria, y despues de haver dat compte de las composicions que se havian rebut pera obtar als premis oferts per dita societat y de las que, á juhí del Consistori, havian merescut la distinció d' esser premiadas,

aná cridant á llurs autors, que foren los següents:

Flor natural.—Lo sòmni del poeta.

LEMA:—Il·lusions.

Autor.—D. Jordi de la Rosa.

Accésit.—A m' aymia.

LEMA:—Una cançoneta nova
bè la sentiréu cantar. (*Briz*).

Autor.—D. Francesch Comerma Bachs.

Premi del llibre de plata.—La llar payral.

LEMA:—Tinch lo mon per llar.

Autor.—D. Joan Baptista Sales y Anton.

Accésit.—Poblet y Santas Creus.

LEMA:—Los nets may menysprehaven
la tomba de llurs avis.

Autor.—D. Jordi de la Rosa.

Premi de la ploma de plata.—En Tano y 'l rebombori de las quintas. (Quadro en prosa).

LEMA:—Quí estima á sa patria estima
sòn nom.

Autor.—D. Joseph Fiter é Inglés.

Primer accésit.—Los amors d' un fuster.
(Quadret de costums.)

LEMA:—¡ Quí tot ho vol tot ho pert!

Autor.—D. J. Campllong y Serrat.

Segon accésit.—Las quatre barras de sanch. (Quadro històrich).

LEMA:—No hay muerte más bella que
la de morir en el campo de batalla. (*Balaguer*).

Autor.—D. Rafel Tintoré y Oliveras.

Accésit à l'Acuarela. — Al immortal Fortuny.

LEMA: — ¡ Gloria!

Autor. — D. Jordi de la Rosa.

Totas las composicions, si exceptuém *Poblet y Santas Creus*, que, per encàrrech de sòn autor, llegí lo senyor Franco, lo mateix que 'l quadro *Los amors d'un fuster*, per no trovarse present lo sèu autor, y de *Las quatre barras de sanch*, que ho fèu don Marsal Ambrós, las llegiren sos respectius autors, alcansant tots ells una bona munió d'aplausos. Després d'haver pronunciat lo discurs de gracias lo mantenedor, senyor Comerma (pare), y de haverse cremat los plechs que contenian los noms dels autors no premiats, se doná fi á la festa y s'obsequiá als concurrents ab un petit ball.

Rebí dita societat de part de LA BANDERA CATALANA, la més complerta enhorabona per sòn amor á las lletras catalanas.

Lo bon sentit de nostres llegidors deura haver corregit, á no duptarho, una falta d'impremta qu' en lo número 24 passá per alt. En las *Curiositats*, en lo lloch hont, parlant del valor dels metalls, diu: «Herodoto diu qu' en Lleyda,» deu dir en Lydia.

No podém menys de sentir de tot cor los obstáculos que nostre Ajuntament ha posat á la societat *Económica Barcelonesa d'Amichs del País*, impedintli celebrar la projectada Exposició Catalana y d'invents espanyols. Tothom sab bè que lo nou mercat del Born fòra un lloch ben apropiat. Pero ningú pot compendrer lo motiu de denegar la concessió d'aquest local pera celebrarhi en ell una festa de tanta transcendencia. ¿Qué pot ocasionarho? ¿Qué més bonich qu' inaugurar aquell lloch ab una festa tan industrial, tan catalana? Madrit, la terra de 'n Fornos y de 'n Lhardy, inaugura un mercat celebrant-

hi en ell un *banquete*. Barcelona, la terra del trevall y de l'activitat, ¿inaugurarà lo gran mercat del Born, tot construït en Catalunya, seguint l'exemple de Madrit? — ¡Potser sí!

Lo sumari del número 18, any V, de la cada jorn més considerada revista catalana *La Renazensa*, es lo següent:

Cartas de viatge, per *Apeles Mestres*. — Lo papa Benet XIII y los pagesos de remensa, per *Fidel Fita*. — L'Angeleta, per *J. Roca y Roca*. — A la bona memoria d'en Francisco Bres y Vilademunt, per *F. Ubach y Vinyeta*. — Las Creuhadas, per *Ángel Guimerà*. — La Gitana, per *Francesch de Boter*. — Novas.

Havém sabut que 'l mestre Rius, está possant en música la sarsuela del jove escriptor En Joan Molas, titulada: *Las Guanteras*, la que esperém veurer posada en escena, lo més prompte possible.

Havém rebut magníficament impresa en lo acreditat establiment dels senyors Espasa Germans y Salvat, la comedia en dos actes, original de nostre estimat amich En Joaquim Riera y Bertran, y representada ab tan bon éxit en lo teatre del Odeon, titulada, *Bernat Pescayre*. Sòn autor, la dedica al llorejat poeta dramàtic En Eduart Vidal y Valenciano. En un de nostres vinents números nos ocuparém llargament d'ella, en la secció bibliográfica.

Encar que no havém rebut en nostra Redacció cert *aplech* de *pòesias* dedicadas als poetes catalans, devém fer constar lo sentiment de que estém posehits al veurer tan *menysprehuada* la llengua catalana. ¿Per qué 'n lloch de donarse á publicar certs joves que prometen, no 's dedican com cal al estudi y no pensan que sens aquest es imposible produhir cap *obra literaria*?

Varietats

Un editor encarregà articles de costums á varios escriptors:

- Fássim una dona, va dir á un.
- ¿Al mèu gust?
- Sí.
- Conti ab ella.
- ¿Quin tipo escullirà?
- La fúria infernal.
- Pero aquest no es cap tipo de locallitat.
- Pero es un retrato fet ab quatre cops.
- ¿Cóm?
- No hi ha més que copiar la *cédula personal* de la mèva sogra.

Un gallego y un valenciá, estaban disputant en Madrit, sobre lo mérit de sas provincias y de sos paisans. Lo valenciá, pera probar la superioritat de la seva terra, va preguntar al gallego per quin motiu entre los fills de Valencia qu'anaban á Madrit, ni havian tants que's distingian per sòn saber, mentres que la major part dels gallegos que allí's trobaban, permaneixian en los més baixos empleos? —Aixó consisteix, diguè'l fill de Galicia, en que sols los tontos deixan món país y cap sabi vol permaneixen en lo tèu.

—¿Dimoni d'home, es més rich qu'En Xifrer! deya un catalá entrant en l'*Hotel d'Europa* á Paris.—Vos dièch jo que m'ha deixat parat, deya á sos amichs, vaja, es l'amo de tot Paris.

—¿Qui? va dir un de sos companys.

—¿Cá, home, cá! figurat que m'aturava devant d'una gran casa, d'un palacio, d'una iglesia, y al preguntar:—Hereu, ¿quí es l'amo d'aquest edifici?—«Monsieur je ne compren pas;» m'respondian, que's com si diguessim, 'l senyor més rich de tot Paris.

ADVERTENCIAS

Los suscriptores de Barcelona, que vagin á pasar l'istiu fora de la ciutat, poden deixar avis á l'Administració, carrer de la Cera, núm. 51, que donant las senyas del seu nou domicili, y satisfent los sis rals que costa la subscripció fora de Barcelona, se'ls enviarán los números tot lo trimestre.

Agrahirém á nostres suscriptors's serveixin donar queixa á la Redacció, si deixan de rebber algun número.

Solució á la xarada del número 24.

CAN-DI-DA!

Correspondencia de LA BANDERA CATALANA

Artur Masriera y Colomer. Deixis veure per la Redacció de nostre periódich. L'hi convé.—Anton Masferrer y Mariano. Lo mateix li diem.—F. Catarineu. Molt laudable es lo seu amor á las cosas de la terra, amor que l'honra en extrem. Esperém se servirà remetrems de nou la poesia de que'ns parla, puig ab tant acopio d'original s'ha estraviat.—Pere Mathieu y Roselló. Serà probable qu'aprofitém algo de lo que'ns envia. Segueixi afavorintnos.—M. A. Corretgeji una mica la seva poesia, y's podrà aprofitar.—Bartomeu Galtés. No lo podem complaure. Pensi ab la *Bifa*.—Francisco Godo. Lo pensament bonich pero la versificació ¡aixís, aixís! ¿sab?...—S. Vintré Casallachs. Vosté mostra bellissimas disposicions. Segueixi la via qu'ha emprés y no fassi com molts que en lloch d'estudiar s'asseuehen sobre 'ls llibres.—Francisco Llenas. Aprofitarém alguna cosa. Gracias per las paraulas que'ns dirigeix.—M. Vosté no está en si li dièch que li concixem la lletra.—Pere Poblador. No s'impacientí que la impaciencia es molt dolenta. Esperí 'l torn y si no no sé que dirli. De lo que'ns envia aquesta semana no podem aprofitar res. *Vegi l'altra Redacció tant il·lustrada* si ho aprofitarà que no perque á nosaltres no'ns plagui hagin d'insertarse los mateixos treballs com din vosté. ¿No sab alló de "contrà gustos...? —Francisquet Roger, Sarriá. Segueixi afavorintnos.—Bernat Trias y Oliver. Serveixi enviar los problemas de que'ns parla.—Pere Manaut. Deixis veure qualsevol dia per la Redacció de nostre setmanari.—Angel Miquel. Sí, home, si, ¡quin efecte pot causarli á un trevallador lo llegir *les màquines* sabent que se'n diuen màquines? aixó es fer créuer á la gent que no saben de parlar.—Ramon Jordi y Alegret. Envíhi los treballs de que'ns parla, pero no's dongui tanta importancia.—Ll. Sanchez. No 'l podem complaure y cregui qu'ho sentim.—S. Colom. Li preguem que's deixi veure per nostra Redacció.—Robert Sirena y B. No podem.—F. Narud. Deixis veure.—B. Vilomana y J. Comellas. Pot ser aprofitarém algo; segueixi en enviant.

BARCELONA

IMPREMTA D'ESPASA GERMANS Y SALVAT

Bobador, 39 y 41, y Cera, 51